ЗƏМАНƏМИЗИН БӨЈҮК БƏСТƏКАРЫ

Гара Əбүлфəз оғлу ГАРАЈЕВ

Совет мусиги мəдəниjjəтинин ағыр итки үз вермишдир. Көркəмли совет бəстəкары, Сосиалист Əмəjи Гəһрəманы, СССР халг артисти, Ленин вə Дөвлəт мүкафатлары лауреаты, СССР Али Советинин депутаты Гара Əбүлфəз оғлу Гарајев 65 jашында вəфат етмишдир.

Коммунист Партиjасынын садагəтли оғлу Г. Ə. Гарајев өзүнүн бөjүк исте'дадыны вə сəнəткарлыгыны Вətənин мусиги сəнətинин төрəгисинə сарф етмишдир. О, үзүнү һəjаты мусиги jарадычылыгында jүксəк идеjалылыгы, сосиализм нуманизми вə бејнəлмиләлчилик принсипларинин бəрғəрар олмасына һəср етмишдир. Г. Ə. Гарајевин əсəрлəри чохмиллəтли совет мəдəниjjətinин гызыл фондуна дахил олмушдур.

Г. Ə. Гарајев 1918-чи илдə Бакы шəһəрində анадан олмушдур. О, Москва Дөвлəт Консерваториjасыны битирмишдир. Совет бəстəкарлыг мəктəбинин көркəмли нүмаjəндəлəриндəн — Н. Александров, С. Василенко, Д. Шостакович онун мүəллимлəри олмушлар.

Г. Ə. Гарајевин jарадычылыгы мүасиримизин «мə'нəви кəшфлəрини төрəнəjум edир, парлаглыгла, дүнjаны ниkбин руһда əкс етдирмəси илə фərглəнир, инсанлара мəһəббətlə ашыламышдыр. Азəрбаjан мусиги сəнətinин мəнбəлərinə вə ənənələrinə дəриндəн бələдлиjи, əsl нова-

торлуғу бəстəкарын əсəрлəринин мəзмунулуғуну, демократизмини, оригиналлығыны мүəjjən edən амиллəрдəн олмушдур. Г. Ə. Гарајевин дүнjа шөһрəти газанмыш əсəрлəри: «Jeдди көзəл» вə «Илдырымлы jолларда» балетлəри, «Leјли вə Мəчнун» симфоник поемасы, «Дон Кихот» симфоник гравюрлары, нəбелə онун «Вətən» операсы (Ч. Һачыjев илə биркə jазмышдыр), «Bjетнам сүитасы», симфониjалары, скрипка консерти бу jүксəк мəзмунjətlərin илə фərгlənир. «Чылғын гасконjалы» тамашасына јарадығы мусиги сəнətinin jарадычылыг ирсинə бөjүк өhəmиjjət вер.

Г. Ə. Гарајев бир чох көркəмли сəнət бəстəкарларының төрбиjə etmиш иcтe'дадлы тələдагог, бөjүк алим—Азəрбаjчан ССР Елмлəр Академиjасының һөгиги үзвү иди.

Г. Ə. Гарајев нчтиман фəалиjjəтə чохлу гүввə вə енержи сарф edирди. О, үзүн иллəр Азəрбаjчан бəстəкарлар тəшкилатына башчылыг етмиш, ССРИ Бəстəкарлар Иттифагы идарə һеj'этинин катибн олмушдур.

Г. Ə. Гарајев Сов.ИКП XXII, XXIII, XXIV, XXV гурултајларына нумаjəндə, V, VI, VII, VIII, IX вə X чағырыш ССРИ Али Советинə депутат сечилмишди.

Коммунист Партиjасы вə Совет һөкумəти Г. Ə. Гарајевин хидмəтлəрини jүксəк гиjмəтləндирмишлəр. Она Сосиалист Əмəjи Гəһрəманы, СССР халг артисти адлары, Ленин вə Дөвлəт мүкафатлары верилмишдир. О, ики Ленин ордени, Октjабр Ингилабы ордени, Гырмызы Əмək Бајрагы ордени илə төлтиф олунмушдур.

Коммунист сəнəткар Гара Əбүлфəз оғлу Гарајев бүтүн парлаг исте'дадыны халгымыза, Совет Вətənинə хидмət ишинə һəср етмишдир.

Сүлеjман РҮСТƏМ

ҺƏЈАТЫ СОНСУЗДУР ƏСƏРЛƏРИНИН

Сон əj ады Гара, үзү аг достум,
Нијə сон мəнзилə тəлəсдин белə!
Ej сонət зирвəси үлү дағ достум,
Колмыр өлүм сəзу, јох, колмыр дилə.

Сəни көчлиjиндən таныjырам мən,
Вətəнə бағладын мəһəббətини,
Сонət мə'бəдиндə анамыз Вətəн,
Јəдыны јер үзүнə шан-шөһрətини.

Өзəкдən өзəкдəки гəрдаш еллəрə,
Бу јени дөврəjын нəмкарыjдын.
Бөjүк мүəллимдин көнч нəсиллəрə,
Үгурлу jолларда һəвадарыjдын.

Дурна гатарыды мин көзəл өрзүн,
Бир гəjнар варлығдын сон башдан-башa.
Өмүр чох кедəкдир, jоллəрсə үзүн,
Тез дөjди үмманда jелкəнин дашa.

Ej сонət мүлкүнө шөһрət көтирən,
Сəдəдин сəдəjдин бөjүклүjүнлə.

Сəнин устадлара устəд jетирдин
Халғына баш өjдин бөjүклүjүнлə.

Чатды дост еллəрə сəнətкарлығын,
Дүнjəнын бир дөjиш, jүз сəһнəсиндəн.
Илһам булағына дəндү-варлығын,
Халғынын мəһнилəр хəзинəсиндəн.

Jүз өмрə бөрабəр бир өмүр сүрдүн,
Һүнəр jолларында сəнидə егитдин.
Бəхтини еллəрин бəхтиндə көрдүн,
Сəдагət төхтиндən енмədи егитдин.

Достлар мөчлисинə бəзəкдə, бəзəк—
Дүзлү көлмəлəрин, ширин сөзлəрин.
Көзүмүз өнүндəн чəкилмəjəчək
Күлəр додагларын, күлəр көзлəрин.

Дəндү шөһрətинə галбмыз даға,
Чанлы шəһидлик зəфəрлəрини.
Өзүн говушсан да бу күн торпага.
Һəjаты сонсуздур əсəрлəринин!

Ләһ Ҹəфə Аҝсуҷалдан кечəндə...

Јахшы јадымдадыр, 1974-чү илин апрел күнлəриним бирини дə Аҝсу шəһəринин мəркəзиндəки «Достлуғ» кинотеатрында бəстəкарын јарадычылыг кечəсиндə вəр идим. Бурада Аҝсу сакинлəри илə јанашы, дөврəдəн ССРИ Али Советинин депутаты, зəһмəткеш бөjүк бəстəкары Гара Гарајевлə сечмələрин көлкəсиндə көрүшдүм.

Гара Гарајевин вəкилин олдуғу һагтында мə'лумат вердик. Бу мə'лумат бир нəв формал характер дашыjырды. Чүнки һамымыз бөjүк бəстəкарын јахшы тə'сирдə вə онун һагтында кифајət гəдəр ешитмишдик. Сəбиркинлəрдə депутатлыг өз чыхышларыны көзлəjирдик.

Гара Гарајев трибунаjа галхыб салона нəзəр салды, өрнjини чыхарды:

— Мən сизин динləjəнəм, — дејə көрүшдүнү.

Депутатын сəслəри бизə тəрəфə көрүнү, чүнки биз оны динləмək истəjирдик. Бу бөjүк бəстəкарын сəсини eшитмək, сөһбətинə гулаг асмаг одлуғча мараглы иди.

— Чəкинмəjин, нə чатышлығınızı, арзуларыныз вар, бидирин, чалышыб бирликдə һəлл edəрик.

Јанымда ојлашан рəфигəларимдən бири мəни дүмсүкləди:

— Дур дə ки, 30 илдир Аҝсучаjдасан, көрүнү дүзəлтмиjдирə биллмирик, шəһəрин бир тəрəфиндən о бири тəрəфинə кечмək бөjүк бир проблемə чевриlиб.

Јерjидən галхыб бу сөзлəрин Гара Гарајева дедим. О, блокнотунда геjдлəр edир. Ела бил чамаат бүтө бəнд имиш:

— Абадлыға фикир вермилмир.

— Бəстəкар депутатымыздыр, амма бу бөjдə рајонда мусиги мəктəби jохдур.

Сүдан дə хорлуг чəкирик.

Инди һəр дəфə Аҝсуjа үзəриндəки көнүл көрүшдən кечирəм, мусиги мəктəбинə үшаг кəндəрəнлəр, шəһəрин абад ишыглы күчəлəриндə гөjулуш јарашыглы крəнлəрдən сəрин су ичəнлəр вə депутатыны — Гара Гарајевə бөjүк өhтирамла хатырлајырлар.

Аҝсунун чичəклəмəси үчүн бөjүк гүввə сəрф etмиш көркəмли бəстəкар, көзəл инсан, бачарыглы халг елчиси олан Гара Гарајев галбимиздə елə бəлəчə дə jашајачағдыр!

Нəзакəт МƏММƏДОВА,
Аҝсу рајонундакы Сабир адына совхозун үзүмчүсү.

● СƏНƏТКАРЫН СƏЗУ

Даһа ирəли кетмəлијик!

Азəрбаjчан бəстəкарлыг мəктəби бир нечə онилик өрзиндə өсрлəрə бəрабəр jол кечмишдир. Һəлə дүнəн һансы ишı көрмиjə башлаjырдыгса, дејирдик: халгын тəрихиндə бирчиин дəфəдир ки, бəлə бир иш көрүлүр. Бу күн мусигимиз совет мусигисинин габагчыл дəстəлəри сырасына гошулмушдур...

Гадим заманлардан бəри мусигинин сөз годəр дөрмə вə тобин сəjан халг Совет һакимиjjəти сајəсиндə, рус мəдəниjjətinин көмəjи сајəсиндə өз мə'нəви гүввəлəринин бүхəлларыны гырмыш, jүксəк зирвəлəр фəтһ etмишдир...

Республикамызда мусиги сəнətinин төшəккүлү, jүксəлиши вə инкишафы кими чох мүрəккəб просес өсрлəрдə бир нəслин јаjына дүшмүшдүр ки, буну гејд etмəк чох вачибдир...

Һəлə бу јазылардан аjдын иди ки, Азəрбаjчан мусигисинин мүасир дөврə лаjиг јарадычылыг вəзифəлəрини јеринə jетирмəк үчүн сəнətкарлыг сəвиjjəси, пеша фессионаллыг мəдəниjjəти сəвиjjəси кифаjət дејилди. Бу сəвиjjəни jүксəлтмək лазым иди. Бу вəзифə инди дə өз јериндə дурмагдадыр.

Бизим мусиги сəнətимиздə мүəjjən jүксəк сəвиjjə өлдə edилмишдир. ЛАКИН ГАЗАНЫЛМЫШ НАИЛИJJƏТЛƏРӘ, АРХАЛЫНЧЫЛЫГА УЈМАМАЛЫЈЫГ, ДАНА ИРƏЛИ КЕТМƏЛИЈИК.

Һəjатымызын өн сечиjjəви хүсусиjjəти бу күн заманəмизин көсб etдиjи гејри-ади долғунлуғдур. Заманын кедиши бизни хејрəммəздир, лакин о, өз тəлəбlərini дə ирəли сүрүр. Сəнətкарын вəзифəси бу тəлəбlərин өhдəсиндən колмəкдир.

Гара ГАРАЈЕВ.

Үрəк јананда

«Хəбəрин нүчəси, 27, Азəрбаjчан ССР Бəстəкарлар Иттифагы». Бу унвана ССРИ-нин мүхтəлиф шəһəрлəриндən телеграмлар көлир. Бүтүн көдөр мəзмунлу телеграмлар. Довруғ ən бөjүк сəнətкарларындан биринин—Гара Гарајевин олүм хəбəри нə бағлы олдуғундан сəнки өстирлар до од тутуб jаныр. Чүнки бəстəкарын вүгунининн, фəһринə jетирилмишдир...

Бəлы шəһəримиз «Азəрбаjчан республикасына», «Азəрбаjчан халгына» сөзларини јазанларынмыш телеграмлар көлир. Ифадə васитəлəри мүхтəлифдир, анчаг мəзмуну eјнидир. Мүəллифлəр совет мусиги сəнətинин көркəмли нүмаjəндəси олан Гара Гарајевин вəфаты илə əлагадар сон дөрөчə көдөрланлидирлəрини билдирир, республика ки, Гара Гарајевин сəнət шəһрəти сөрһəдсиздир.

Онун ады мүасир мусиги мəдəниjjəти тарихинə һəмишəлик дахил олдуғадыр. Онун көзəл мусиги даим сөсланəчəкдир.

Гара Гарајевин jарадычылығында Ленинград бағлы һадисəлəр чохдур. Бурада онун бəстəкарлыг тамашаjа гөjулмушдур, драм тəатрларымызда онун мусиги сөсланир. Гарајевə «Ленфилм» киностудиjасында да чалышмышдыр.

Ленинградлылар бүтүн бунлары jахшы хатырладырлар. Биз көркəмли мусиги хадимини, көзəл инсанын парлаг хатирəсини һəмишə өзүнə түтачағыг.

Ленинград бəстəкарлары: Петров, Успенски, Утешев, Аронов, Тишченко, Слонимски, Фалик, Гаврилин, Хромушин, Корнаков, Катонова, Данко, Басмер.

Совет мусиги сəнətинə үз вермиш чох ағыр итки — мүасир дөврүн көркəмли бəстəкары, Сосиалист Əмəjи Гəһрəманы, Ленин вə Дөвлəт мүкафатлары лауреаты, СССР халг артисти, академик Гара Əбүлфəз оғлу Гарајевин вəфаты мүнасибətинə дөриндən көдөрлəндиjимиз һиссиjjатымызы билдиририк.

Өзəк достлар, Газахыстанын бəстəкарлары, инчəсənət хадимлəри Азəрбаjчан халгының көдөрнə үрəкдən шөрик чыхырлар.

Газахыстан Бəстəкарлар Иттифагы
адəбиjjат: Рахмадиев, Жубанова, Кужамјаров, Муһамəдиjанов, Һамидн, Чуманиjазов, Новиков.

Гара Гарајевин мусигисин, онун исте'дады, нəдəтгүгуг мəһəрəти, мусиги һагтында дөрин фикирлəри, умумиjjətlə, көркин əмəји совет мəдəниjjəти хəзинəсинə мөһкəм дахил олмушдур. Биз һамымыз узун мүддəт бу хəзинəдəн бəһрəлəнөчəк, билик өхə едəчəк, илһам алачағыг.

Г. Г. РАМАН,
Латвиjа Бəстəкарлар Иттифагы идарə һеj'этинин сədри, республиканын өмөкдар инчəсənət хадими.

БҮТҮН ДИЛЛƏРДƏ

Совет вə дүнjа инчəсənətinин ən бөjүк шəхсиjjətlərи Гара Гарајевин исте'дадына һејран олмуш, онун зəнкин, jүксəк мəзмунлу jарадычылығындан иfтихарла бəһс етмишлəр. Бу шəхсиjjətlərин сөзлəри тарихə дүшмүшдүр. Онлар мүхтəлиф иллəрдə, мүхтəлиф адамлар төрəфиндən дејилсə дə, һамысыны бир умуми чəһət бирлəшдирир—Гара Гарајев дөврүмүзүн көркəмли бəстəкары, совет мусигисинин даһа да инкишаф edирдиjи јолларыны өн'əнəлəринин давам edирдир. Бу сəнətкар өз халғының милли мусигисинин елə jүксəклөрə галдырмышдыр ки, ө, ən мүхтəлиф миллəтлəрдən олан адамлардын дөрмə мусигисинə чевриlмишдир. Һансы жанрда јарадырса јаратсын, һəр өсəриндə дөврүн чанлы нəбзы вурур. Јарадычылығынын сөчиjjəви чəһətлəриндən бири дө онун даими инкишафыдыр, бəстəкар бир зирвəни фəтһ edən кими дикар зирвəjə дөгру чан атыр. Милјонларла динləjиҹə аjдын олан парлаг мусиги дилн дө даими инкишафдадыр.

Назим һИКМƏТ.

● Г. Гарајев милли мəдəниjjətин инкишафында јени jоллар ачан чəсəратли, новатор сəнətкардыр. О, кениш јарадычылыг вүс'этинə малик устадыр.

Н. ТИХОНОВ.

● Азəрбаjчанын көркəмли бəстəкары Гара Гарајевин мусигиси Советлəр өлкəсинин чохмиллəтли мəдəниjjətinдə ən парлаг һадисəлəрдən биридир. Онун төкраролунмаз фөрди дəстəхəттинин фөргləндирмиш хүсуси jjətləри өсəриндə милли вə бејнəлмиләл кеjфиjjətlərин үзви шəкилдə бирləшдирилмəсидир.

Т. ХРЕННИКОВ.

● Азəрбаjчан вə бүтүн совет мусигиси үчүн Гара Гарајевин өhəмиjjəти мисилсиздир. О, өзүнүн һəмкарлары, Азəрбаjчан бəстəкарлары дəстəси илə бирликдə Үзəjир һаjыбəjовун (Ч. Һачыjев илə биркə jазмышлары), «Вјетнам сүитасы», скрипка консерти бу jүксəк мəзмунjətlərin илə фərгlənир. «Чылғын гасконjалы» тамашасында јарадығы мусиги сəнətinдə мүəjjən jүксəк сəвиjjə өлдə edилмишдир. ЛАКИН ГАЗАНЫЛМЫШ НАИЛИJJƏТЛƏРӘ, АРХАЛЫНЧЫЛЫГА УЈМАМАЛЫЈЫГ, ДАНА ИРƏЛИ КЕТМƏЛИЈИК.

Д. ШОСТАКОВИЧ.

● Гара Гарајевин мусигиси өсл мүасир сөвөт мусигисидир. Бизим мүнарəли мусигисидир, совет адамларының космосу фəтһ етмəси дөврүнүн мусигисидир. Бу мусигидə күчəш вə чануб өhтирасы вар, ај вə шимал романтикасы вар.

Назим һИКМƏТ.

● Г. Гарајев милли мəдəниjjətин инкишафында јени jоллар ачан чəсəратли, новатор сəнətкардыр. О, кениш јарадычылыг вүс'этинə малик устадыр.

Н. ТИХОНОВ.

● Азəрбаjчанын көркəмли бəстəкары Гара Гарајевин мусигиси Советлəр өлкəсинин чохмиллəтли мəдəниjjətinдə ən парлаг һадисəлəрдən биридир. Онун төкраролунмаз фөрди дəстəхəттинин фөргləндирмиш хүсуси jjətləри өсəриндə милли вə бејнəлмиләл кеjфиjjətlərин үзви шəкилдə бирləшдирилмəсидир.

Т. ХРЕННИКОВ.

● Азəрбаjчан вə бүтүн совет мусигиси үчүн Гара Гарајевин өhəмиjjəти мисилсиздир. О, өзүнүн һəмкарлары, Азəрбаjчан бəстəкарлары дəстəси илə бирликдə Үзəjир һаjыбəjовун шанлы ən'əнəлəринин давам edирдир. Бу сəнətкар өз халғының милли мусигисинин елə jүксəклөрə галдырмышдыр ки, ө, ən мүхтəлиф миллəтлəрдən олан адамлардын дөрмə мусигисинə чевриlмишдир. Һансы жанрда јарадырса јаратсын, һəр өсəриндə дөврүн чанлы нəбзы вурур. Јарадычылығынын сөчиjjəви чəһətлəриндən бири дө онун даими инкишафыдыр, бəстəкар бир зирвəни фəтһ edən кими дикар зирвəjə дөгру чан атыр. Милјонларла динləjиҹə аjдын олан парлаг мусиги дилн дө даими инкишафдадыр.

А. ХАЧАТУРJАН.

● Дөрин милли сəнətкар олан Гарајев милли мəдəниjjətдən тамамилə узагдыр. Үзəjир һаjыбəjова бирликдə ону «чөсəратлə мүасир Азəрбаjчан мусиги мəдəниjjətinин банисн адландырмаг мүмкүндүр. Өз мүəллиминин ən'əнəларини давам etдирəн Гарајев сөзүн өсл мə'насында бүтүн жанрларда јарадыр. ...Азəрбаjчан мусигисиндə бү жанрларын чохуну амəли сүрəтдə мөнз Гара Гарајев көшф etмишдир. Умумиjjətlə, онун јарадычылығы милли мусиги мəдəниjjətin үчүн елə бил јени пилləкəнлəр, јени кеjфиjjətə көчəдир. Азəрбаjчанын јени мусигисинин дүнjа мејданына чыхмасы Гарајевин ады илə гырылмаз сүрəтдə бағлыдыр. О, јени милли бəстəкарлыг мəктəби јаратмышдыр.

Р. ШЕДРИН.

ССРИ Мəдəниjjət Назирлиjиндən

ССРИ Мəдəниjjət Назирлиjи дөрин һүзнлə билдирир ки, көркəмли совет бəстəкары, Сосиалист Əмəjи Гəһрəманы, ССРИ Али Советинин депутаты, ССРИ халг артисти, Ленин вə ССРИ Дөвлəт мүкафатлары лауреаты, ССРИ Бəстəкарлар Иттифагы идарə һеj'этинин катиби, Азəрбаjчан Бəстəкарлар Иттифагы идарə һеj'этинин сədри, Азəрбаjчан ССР Елмлəр Академиjасынын академики, Үзəjир Һаjыбəjов адына Азəрбаjчан Дөвлəт Консерваториjасынын профессору **Гара Əбүлфəз оғлу Гарајев** 1982-чи ил мајын 13-дə 65 jашында вəфат етмишдир.

ССРИ Бəстəкарлар Иттифагының идарə һеj'этиндən

ССРИ Бəстəкарлар Иттифагының идарə һеj'əти дөрин һүзнлə билдирир ки, көркəмли совет бəстəкары, фəал иитимаи-сиjаси хадим, Сосиалист Əмəjи Гəһрəманы, ССРИ халг артисти, ССРИ Али Советинин депутаты, Ленин вə ССРИ Дөвлəт мүкафатлары лауреаты, ССРИ Бəстəкарлар Иттифагы идарə һеj'этинин катиби, Азəрбаjчан Бəстəкарлар Иттифагы идарə һеj'этинин сədри, Азəрбаjчан ССР Елмлəр Академиjасынын академики, Үзəjир Һаjыбəjов адына Азəрбаjчан Дөвлəт Консерваториjасынын профессору **Гара Əбүлфəз оғлу Гарајев** 1982-чи ил мајын 13-дə вəфат етмишдир.

● Дмитрј ШОСТАКОВИЧ вə Гара ГАРАЈЕВ. Бакы, октjабр 1972-чи ил.

● Гара-ГАРАЈЕВ вə Арам ХАЧАТУРJАН. 1970-чи илин авваллы.

● Т. Н. ХРЕННИКОВ, И. Ф. СТРАВИНСКИ вə Г. Ə. ГАРАЈЕВ. Лос-Анчелес, 1961-чи ил.

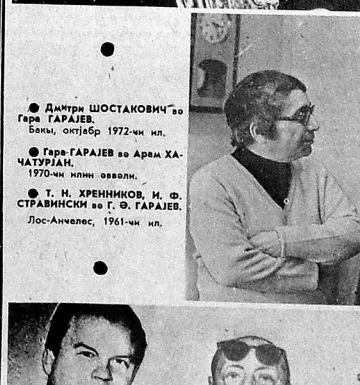

Достумуз, гардашымыз

Өлкəмизин мусиги мəдəниjjətinдə бөjүк итки үз вермишдир. ССРИ халг артисти, Ленин вə ССРИ Дөвлəт мүкафатлары лауреаты, Сосиалист Əмəjи Гəһрəманы Гара Гарајев көркəмли бəстəкар, Совет Азəрбаjчанынын мəрагалы бəстəкарлыг мəктəбинин башчысыдыр. О, мусигимизə тəз бир замандə дахил олуб сенбəлиш jер тутмуш, һəjат һадисəлəринин бүтүн вүс'ети илə өкс етдирən, бəдии проблемлəрини дөриндən вə принсипиаллыгла, ən jүксəк профессионал сəвиjjədə һəлл илə фərгlənən өсəрлəр бəстəламишдир. О, бүтүн мусиги жанрларында јазыб јаратмышдыр. Бəстəкарын ирн өhəmиjjətinдə дə, кичик формалы өсəрлəринин дə үслубунун зəркəр дəгиглији, парлаглығы, орнжиналлығы адамы вəлəндəjир вə һејран гоjур. Сонаткар өз јарадычылығында милли инчəсənətдən илһам алырды. Бəjүк достумуздан вə гардашымыздан јарадычылығы бүтүн өлкə зəһмəткешларинин сəрвəтинə чевриlмишдир, бүтүн гардаш республикаларда азунə гадирбилəн парастишкарлар талмышдыр. Көркəмли сəнətкарын мусигисинин өмрү узун, талеjи угурлу олачағдыр.

А. ШТОГАРЕНКО,
Украjна Бəстəкарлар Иттифагы идарə һеj'этинин сədри, ССРИ халг артисти.

Һəмишəjашар сəнət

Гара Гарајевин вəфаты мə'ним үчүн, Өлишвр Новам адына Өзбəкистан ССР Дөвлəт Академик Бөjүк Театрынын бүтүн јарадычы коллективи үчүн бөjүк иткидир. Заманамызын бу көркəмли бəстəкарынын өсəрлəри өлкəнин бир чох башга театр коллективларинин, еләчə дə Өзбəкистан театрларынын репертуарына һəмишəлик дахил олмушдур. Јадда көзəл, «Илдырымлы jоллардa» балет-јорн бир чох иллəрдир ки, театрымызын сəһнəсиндə көстəрилир. Бу бəстəкарын шəхсиjjətinин үчүн хүсуслна əзиздир. Онларын һəр бириндə мən бəш ролу ифа etмишəм. «Jедди көзəл» балетиндə Аишə вə «Илдырымлы jоллардa» балетиндə Сари сөсимин гəһрəманларымдыр. Башга чүр ола дə билмəз: умумən балетларын өзү кимн, бу образлар дə о гəдəр шаһаналə, о гəдəр мелодикдир ки, онлары сөвмəмək садəчə мүмкүн дејилдир.

Өзəкдəки гəрдаш еллəрə,
Бу јени дөврəjын нəмкарыjдын.
Бөjүк мүəллимдин көнч нəсиллəрə,
Үгурлу jолларда һəвадарыjдын.

Дурна гатарыды мин көзəл өрзүн,
Бир гəjнар варлығдын сон башдан-башa.
Өмүр чох кедəкдир, jоллəрсə үзүн,
Тез дөjди үмманда jелкəнин дашa.

Ej сонət мүлкүнө шөһрət көтирən,
Сəдəдин сəдəjдин бөjүклүjүнлə.

Сонин устадлара устəд jетирдин
Халғына баш өjдин бөjүклүjүнлə.

Чатды дост еллəрə сəнətкарлығын,
Дүнjəнын бир дөjиш, jүз сəһнəсиндəн.
Илһам булағына дəндү-варлығын,
Халғынын мəһнилəр хəзинəсиндəн.

Jүз өмрə бөрабəр бир өмүр сүрдүн,
Һүнəр jолларында сонидə егитдин.
Бəхтини еллəрин бəхтиндə көрдүн,
Сəдагət төхтиндən енмədи егитдин.

Достлар мөчлисинə бəзəкдə, бəзəк—
Дүзлү көлмəлəрин, ширин сөзлəрин.
Көзүмүз өнүндəн чəкилмəjəчək
Күлəр додагларын, күлəр көзлəрин.

Дəндү шөһрətинə галбмыз даға,
Чанлы шəһидлик зəфəрлəрини.
Өзүн говушсан да бу күн торпага.
Һəjаты сонсуздур əсəрлəринин!

Јүксəк əмəллəр поезијасы

Гара Гарајевин jазычыларын һагтını досту идн. Мусигн вə поезија бир-бирнно гырылмаз телləрлə бағлыдыр. Онун һəр бир əсəриндə поезија јашајыр. Бу, jүксəк əмəллəр вə идеаллар поезијасыдыр. Онун мусигисинə көрүш һамшıə бөjүк сəвиниш нөтирирди, ејни замандə мүрəккəб һəjат проблемлəрини һагтында дөрин дүшүнмəjə дөгурурду. Заман хатирələри сəдəлурмаға гадир дејилдир. Илһар, он иллəр көчəчək, лакин јени-јени нəсиллəр Гара Гарајев мусигисинин зəнкин вə зəнгинə говушмаг вə ондан нөв вахт ајдынлатмаг үчүн һəмишə онун чанлы јарадычылыг чешмəсинə көлөчəкдир.

Азəрбаjчан мусигисинə мəним республикамда севилир вə мөшһурдур. Бунда Гара Гарајевин хидмəти бөjүкдүр. Бу күн күчү јазычылары, бүтүн күчү халғы өз азəрбаjчанлы гардашлары илə бирликдə көдөрləмирлəр. Иткн өтүр өтүр-дүр, лакин бəстəкарын унудулмаз образы мəдəниjjətlərimиzin, өмəкдашлығымызын көдөр нур сачачағг, нинчəсənətin гадир гүввəсинин парлаг рамзи олачағдыр.

Н. ДУМБАДЗЕ,
Күрүстан Јазычылар Иттифагы идарə һеj'этинин сədри, Ленин мүкафаты лауреаты.

Ағыр итки

Көркəмли совет бəстəкары, бөjүк сənətkар вə көзəл инсан Гара Гарајевин гəбри дөjүнмəкдən галды. Онун јарадычылығы сон дөрөчə мəнлиндə, ејни замандə бөjəкəлилəл јарадычылығдыр. Онун өсəрлəри «Jедди көзəл», «Илдырымлы jоллардa» балетлəри, симфоник jаплары кенши шөһрət газанмыш вə мусигимизин гызыл фондуна дахил олмушдур.

Көзəл сənətkарын вə өвгəдашын ады вə парлаг хатирəси өлүндə бəш өjрəнəм. Ағыр итки дəjр.

А. АРУТЈУНJАН,
бəстəкар, СССР халг артисти.